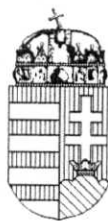

Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság
2.P.XXI.22.342/2018/34/I.

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság

a kapcsolatot elektronikus úton tartó

ügyvéd

által képviselt

LOMBARD Pénzügyi és Lízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság (6722 Szeged,
Tisza Lajos krt. 85-87.) **felperesnek**

a kapcsolatot elektronikus úton tartó

dr. Mándli Ádámné dr. Pethő Annamária ügyvéd (9021 Győr, Árpád u. 31. 2/2.) által
képviseelt

alperes ellen

kölcsöntartozás visszafizetése iránt indított perében meghozta a következő

Í t é l e t e t

A bíróság a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül adja alperes birtokába az
alvázszámú, forgalmi rendszámú SEAT Cordoba típusú
személygépkocsi törzskönyvét.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 309.880 Ft
(háromszázkilencezer-nyolcszáznyolcvan) forint perköltséget.

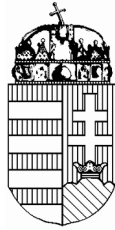
Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a
Fővárosi Törvényszékhez címezve a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságnál kell
elektronikus úton benyújtani.

A bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás
tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogantatosítható bizonyítást kell
lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell
előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon
belül tárgyalás tartását kérheti; erre a fellebbezés kézbesítésekor figyelmeztetni kell.

I n d o k o l á s

[1] Az ítélet alapjául szolgáló tényállás.

[2] A felperes jogelődje (Lombard Finanszírozási Zrt.) és az alperes, mint kölcsönbe vevő között
2008. október 3. napján számon egyedi kölcsönszerződés jött létre, melynek
tárgya az alvázszámú SEAT Cordoba típusú személygépkocsi
megvásárlásának finanszírozása volt. A szerződés mértékadó devizaneme a CHF, a kölcsön
összegét a felek 1.200.000 Ft-ban, míg az összes törlesztőrészlet összegét 2.125.332 Ft-ban

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság

a kapcsolatot elektronikus úton tartó

Kolozsvári & Waldmann Ügyvédi Iroda eljáró ügyvéd dr. Waldmann Gábor ügyvéd
(6720 Szeged, Horváth Mihály u. 8.) által képviselt
LOMBARD Pénzügyi és Lízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság (6722 Szeged,
Tisza Lajos krt. 85-87.) **felperesnek**

a kapcsolatot elektronikus úton tartó

dr. Mándli Ádámné dr. Pethő Annamária ügyvéd (9021 Győr, Árpád u. 31. 2/2.) által
képviselet

alperes ellen

kölcsöntartozás visszafizetése iránt indított perében meghozta a következő

Í t é l e t e t

A bíróság a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül adja alperes birtokába az
alvázsámú, forgalmi rendszámú SEAT Cordoba típusú
személygépkocsi törzskönyvét.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 309.880 Ft
(háromszázkilencezer-nyolcszáznyolcvan) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a
Fővárosi Törvényszékhez címezve a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságnál kell
elektronikus úton benyújtani.

A bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás
tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson foganatosítható bizonyítást kell
lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell
előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon
belül tárgyalás tartását kérheti; erre a fellebbezés kézbesítésekor figyelmeztetni kell.

I n d o k o l á s

[1] Az ítélet alapjául szolgáló tényállás.

[2] A felperes jogelődje (Lombard Finanszírozási Zrt.) és az alperes, mint kölcsönbe vevő között
2008. október 3. napján számon egyedi kölcsönszerződés jött létre, melynek
tárgya az alvázsámú SEAT Cordoba típusú személygépkocsi
megvásárlásának finanszírozása volt. A szerződés mértékadó devizaneme a CHF, a kölcsön
összegét a felek 1.200.000 Ft-ban, míg az összes törlesztőrészlet összegét 2.125.332 Ft-ban

határozták meg. Az egyedi szerződés elválaszthatatlan részét képezte a HIT/2006.05.31. számú Üzletszabályzat, valamint a szerződéskötéskor hatályos Hirdetmény.

- [3] Az egyedi kölcsönszerződés elnevezésű dokumentum tartalmazza a tőke összegét (1.200.000 Ft), tartalmazza a törlesztő részletek induló összegét (19.679 Ft), számát (108 db) és esedékességét, és tartalmazza az összes fizetendő induló törlesztő részletet (2.125.332 Ft).
- [4] Az Üzletszabályzat 1.15. pontja értelmében a törlesztő részlet az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességekhez tartozó tőke-, valamint kamattörlesztési kötelezettségek együttes összegét adja meg.
- [5] Az Üzletszabályzat IX. fejezet 3/a) pontja alapján a felek akként állapodtak meg, hogy a kölcsönszerződésnek a kölcsönbe vevő szerződésszegése miatti felmondása esetén egy összegben esedékessé válik a kölcsönbe vevőnek a felmondás napján fennálló tőke-, és a kintlévőségi eljárás lefolytatásának hirdetményben közzétett ügyviteli költsége, valamint a kamatváltozások és árfolyamtartozások. Az Üzletszabályzat V/7. pontja alapján a kölcsönbe vevő köteles a hitelező székhelyén és fióktelephelyén kifüggesztett hirdetmény szerinti költségeket - azok felmerülésekor - a hitelezőnek megtéríteni.
- [6] A felek között 2008. október 3. napján – a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg opciós szerződés jött létre. Az opciós szerződés 3-4. pontjai szerint a Hitelező a kölcsönt kizárólag azzal a feltétellel nyújtotta Kölcsönbe vevő részére, hogy a kölcsönbe vevő kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására a jelen megállapodásban foglaltak szerint opciós jogot alapítanak a Hitelező javára. A fentiekre tekintettel szerződő felek ezennel - a Kölcsönbe vevőnek a Hitelezővel szemben fennálló kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségei biztosítására, beleértve a fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése miatt felszámított késedelmi kamatot, valamint az esetlegesen felmerülő végrehajtási költségeket is - vételi jogot alapítanak a Hitelező javára a Kölcsönbe vevő tulajdonát képező, a fent megnevezett és részletesen körülírt gépjárműre.
- [7] Az opciós szerződés 5. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbe vevő maradéktalanul nem teljesítette.
- [8] Az opciós szerződés 8. pontja értelmében a hitelező az e megállapodás szerint alapított vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbe vevő a jelen megállapodás 1. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.
- [9] A kölcsönszerződés megkötésekor hatályos HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat IV.7. pontja értelmében, amennyiben az elsődleges biztosíték opció és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy a kölcsönbe vevő köteles a hitelező felszólítására - az eredeti feltételekkel egyező tartalommal - ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.
- [10] A kölcsönszerződés másik biztosítékeként 2008. október 3. napján létrejött adásvételi szerződés 5. pontja értelmében az adásvételi szerződés a felek által történő aláírással létrejön, hatálybalépésének időpontja pedig az azt megelőző nap, mikor a kölcsönbe vevővel szemben olyan jogerős bírósági vagy egyéb határozatot hoznak, vagy okiratot végrehajtási záradékkal látnak el, amely alapján ellene végrehajtás kezdeményezhető, illetve az azt megelőző nap vagy a jogszabály által erre feljogosított szervek a kölcsönbe vevő ellen közvetlen

végrehajtást indítanak, vagy - gazdálkodó szervezetek esetén - az azt megelőző nap, amikor a kölcsönbe vevő elleni csőd- vagy felszámolási eljárás iránt benyújtott kérelmet a bíróság érkeztette. E pontban foglaltak bekövetkeztéről - azaz a szerződés hatálybalépéséről - a kölcsönbe vevő azonnali hatállyal köteles a hitelezőt írásban értesíteni. "

- [11] A HIT/2006.05.31. számú Üzletszabályzat - az ügy tárgya szempontjából lényeges – V.7. pontja szerint amennyiben a Kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a Hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.
- [12] Az alperes fizetési kötelezettségét több alkalommal is megszegte, erre figyelemmel a Lombard Lízing Zrt. a fennálló tartozás rendezése érdekében felszólító leveleket küldött alperes részére, majd miután az alperes a felszólítások ellenére sem tett eleget rendszeres díjfizetési kötelezettségének, felperes figyelmeztette alperest arra, hogy bekövetkeztek az azonnali hatályú felmondás feltételei. Figyelemmel arra, hogy az alperes ezt követően sem teljesített, felperes a szerződést 2015. június 15. napján kelt levelében - póthatáridő tűzése mellett - 2015 július 8. napjára felmondta, egyúttal felperes tájékoztatta alperest a fennálló tartozás összegéről. Az alperes a póthatáridőben sem teljesített, felperes tájékoztatta alperest a szerződés megszűnéséről.
- [13] A felperes a hatályban lévő Üzletszabályzata és Hirdetménye alapján 2015. szeptember 7. értéknapal elkészítette az elszámolást, melyeket megküldött alperes részére. A számú szerződés tartozáskimutatása alapján az adós lejárt tartozásait felperes a felmondás napjáig az alábbiak szerint számolta el: 64.215 Ft - a 2015. március 5. és 2015. június 5. között - megfizetni elmulasztott törlesztőrészlet, 28.504 Ft összegű tétel az árfolyamváltozás miatt került kiterhelésre, 74 Ft késedelmi kamat az Üzletszabályzat VIII.2. pontja alapján került kiterhelésre 2015. január 10. napjától 2015. január 31. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan. A szerződés felmondása keltének napjáig az alperes lejárt tartozását összesen 92.793 Ft-ban határozta meg. A felmondás miatt az alperest az alábbi összegek megfizetésére hívta fel felperes: 489.615 Ft összegű tétel az árfolyamváltozás miatt került kiterhelésre, 5000 Ft egyéb ügyviteli költség a figyelmeztető intézkedés díja, amely a hatályos Hirdetmény 5/b) pontja alapján került kiterhelésre. Felperes a tartozáskimutatásban alperes terhére a felmondás keltének napjára számítottan, összesen 453.016 Ft összegű felmondás miatt lejáratott törlesztő részletet mutatott ki, valamint 1.550 Ft szerződéskezelési díjat (5 x 250,- Ft és 1 x 300,- Ft), amely 6 hónapra esedékes a Hirdetmény 3/b) pontja alapján, 721 Ft késedelmi kamatot, mely az Üzletszabályzat VIII.2. pontja alapján került kiterhelésre 2015. február 1. napjától 2015. július 8. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan, 21.744 Ft a kintlévőségi eljárás díjat, mely a felmondás eljárási díja a hatályos Hirdetmény 5/a) pontja alapján. A felperes a szerződés felmondásának napján az alperes lejárt tartozását összesen 1.064.439 Ft-ban számolta el.
- [14] A felperes további költségként az alábbi költségeket számította fel: 750 Ft a Központi Hitelinformációs Rendszerbe (KHR) történő bekerülés és (30 nappal a bekerülés előtti) értesítés díjköltsége. A 2.300 Ft költségáthárítás, a hatósági díj, illeték, valamint az ideiglenes forgalomból kivonás díja, 4.922 Ft késedelmi kamatot (ÜSZ VII.2. pont) 2015. július 9. napjától 2015. szeptember 7. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan terhelt ki felperes.
- [15] Az alperes fennálló tartozását az elszámolás értéknapján mindösszesen 1.072.411 Ft-ban számolta el.
- [16] Az elszámolás értéknapját követően 65.874 Ft késedelmi kamat (ÜSZ VIII.2. pont) 2015. szeptember 8. napjától 2018. október 18. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan került

kiterhelésre. Az alperes tartozását a fizetési meghagyás benyújtásának napján (2018. október 18.) mindösszesen 1.138.285 Ft-ban számolta el.

- [17] A felperes megváltoztatott keresetében a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján kérte, hogy a bíróság a kölcsönszerződést a részleges érvénytelenségének megállapítása mellett megkötéséig visszaható hatállyal nyilvánítsa érvényessé azzal, hogy az induló ügyleti kamat éves, százalékos mértékét (14,92%) a szerződés részévé teszi, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 198. §, 201. § és 523. § alapján - szerződésből eredő követelés címén valóságos tárgyi keresethalmazatként - az alperest kötelezze 1.121.189 Ft főkövetelés, továbbá 17.096 Ft a szerződés szerinti (HIT/2006.05.31. sz. Üzletszabályzat VIII.2. pontja) késedelmi kamat (2017. november 28. napjától 2018. október 18. napjáig járó) és 1.066.694 Ft kamatalap után 2018. október 19. napjától a kifizetés napjáig járó mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamat (ÜSZ VIII.2. pontja), továbbá az eljárás során felmerült költségei megfizetésére.
- [18] Perköltségként a fizetési meghagyáson lerótt 33.636 Ft összegű illetékre és beadással járó 35.598 Ft összegű ügyvédi munkadíjra, továbbá a keresetlevélen lerótt 33.635 Ft összegű illeték, valamint a keresetváltoztatáson lerótt 21.000 Ft megfizetésére kérte kötelezni alperest.
- [19] A peres eljárás vitelével összefüggésben a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) a) pontja alapján meghatározott ügyvédi munkadíjra - 56.059 Ft + ÁFA (71.195 Ft), valamint a keresetváltoztatás folytán további 17.500 Ft + ÁFA (22.225 Ft) - tartott igényt azzal, hogy jogi képviselő ÁFA fizetésére köteles.
- [20] Figyelemmel arra, hogy alperes ellenkérelmében hivatkozik a kamat százalékos mértékének hiányára, előadta, hogy nem vitatott tény, hogy az induló ügyleti kamat százalékos értékét a perbeli kölcsönszerződés nem tartalmazza, mellyel a szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik. A hivatkozott pont előírja a kamat százalékos értékének feltüntetését, mely követelménynek a szerződés nem felel meg.
- [21] Előadta, hogy a több okiratból álló szerződésben (eBDT.2000/305) azonban a felek meghatározták az összes törlesztő részletet, a törlesztő részeket összegét és a tőketartozást is. Az utóbbi két tétel is egyértelműen az összegszerű kamatot adja meg. A kamatot ugyanis nem csak százalékos formában, hanem összegszerűen is meg lehet határozni.
- [22] Az egyedi kölcsönszerződés elnevezésű dokumentum tartalmazza a tőke összegét (1.200.000 Ft), tartalmazza a törlesztő részeket induló összegét (19.679 Ft), számát (108 db) és esedékességét, és tartalmazza az összes fizetendő induló törlesztő részletet (2.125.332 Ft). Az Üzletszabályzat 1.15. pontja értelmében a törlesztő részlet az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességekhez tartozó tőke-, valamint kamattörlesztési kötelezettségek együttes összegét adja meg. A kölcsönszerződésben feltüntetett összes fizetendő törlesztő részlet és a tőke különbözete nem más ad meg, mint az induló ügyleti kamat összegét (925.332 Ft).
- [23] Tekintettel arra, hogy a százalékos érték hiánya mellett is teljesíthető a szerződés, az induló ügyleti kamat százalékos értékének hiánya a szerződés részleges érvénytelenségét jelenti (Kúria 6/2013. PJE 5. pont, Ptk. 239. § (2) bekezdés). Figyelemmel arra, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik, felperes kérte, hogy a bíróság a szerződés részleges érvénytelenségét állapítsa meg.
- [24] A fentebb is előadottak alapján a szerződés érvénytelenségének jogszabályi alapját a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja a Ptk. 200. § (2) bekezdése és a Ptk. 239. § (2) bekezdése szolgáltatja.

- [25] Felperes kérte továbbá, hogy a bíróság alkalmazandó jogkövetkezményként a szerződést a Ptk. 237. § (2) bekezdés második fordulata alapján nyilvánítsa érvényessé azzal, hogy az ügyleti kamat éves, százalékos mértékét (14,92%) a szerződés részévé teszi.
- [26] Utalt arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a kötelem (jelen esetben a kamat) nem csak akkor tekinthető meghatározottnak, ha azt pontosan, összegszerűen vagy százalékos formában adják meg, hanem akkor is, ha annak számítási módját meghatározták a felek, így az utóbb a behelyettesíthető értékkel meghatározható.
- [27] Felperes nem vitatta azt a tényt, hogy az induló ügyleti kamat mértéke éves, százalékos formában nem került feltüntetésre a kölcsönszerződésben, ezért a kölcsönszerződés a szerződéskötéskor hatályos Hpt. 213. §-ának (1) bekezdés c.) pontjába ütközése esetlegesen megállapítható. Álláspontja szerint azonban - mely jogi álláspontot a Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.384/2013 sz. jogerős ítéletében is osztott - a semmisség ok kiküszöbölésével a szerződés a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé nyilvánítható.
- [28] Felperes utalt arra, hogy az ügyleti kamat éves, százalékos mértékének hiánya a Kölcsönszerződésben-, és az Üzletszabályzatban szereplő adatok alapján is meghatározható a hitel folyósításának időpontjára.
- [29] A felek a szerződésben a kamatot tehát összegében meghatározták, így nem arról van szó, hogy az érvénytelenségi ok jelen pont szerinti kiküszöbölésével a felek ügyleti kamatban történő megállapodását pótolná a bíróság, hanem arról, hogy az egyébként egyértelműen meghatározott induló ügyleti kamat százalékos formában is kifejezésre kerül.
- [30] Az egyes törlesztési időpontokban fennálló tőketartozás (H), a fizetési időpontok, és a kamatláb (r) alapján a szerződésben rögzített képlettel minden egyes törlesztési időpontra meghatározható a fizetendő kamat (vagyis a törlesztő részletek kamatrésze). Ebből az is következik, hogy ellentétes irányú számítással az egyes esedékességi időpontokra meghatározott kamatrészekből meghatározható a kamatláb. A konkrét esetben az induló kamatláb (vagyis r) kimutatásánál nem egyetlen, hanem több egyenlet (összefüggés) alkalmazásáról van szó. A kamatszámítási képletet (vagyis az egyenletet) tehát nem egyszer, hanem a törlesztő részletek számával egyező számban kell megfelelően felírni és alkalmazni, azzal a további összefüggéssel, hogy a kamatrészek összege a teljes futamidőre fizetendő kamatösszeggel azonos. Ez utóbbi adat szintén ismert már a szerződéskötéskor, és ez az Üzletszabályzat alapján nem más, mint az összes törlesztőrészlet és a kölcsöntőke különbözete.
- [31] A szerződés érvényessé nyilvánítása során a bíróságnak a jelen tényállás mellett sincs más feladata, mint az, hogy - a kölcsön folyósításának időpontjára meghatározott - ügyleti kamatértéket (14,92%) a szerződés részévé tegye.
- [32] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (rPtk.) 198. § (1), 201. § (1) és az 523. §, és 272. §- ára alapította szerződésből eredő követelés jogalapon, az alábbiak szerint: 2013. évi CXXXVII. törvény (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről) 50. § (1) bekezdése értelmében, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatálybalépésekor fennálló kötelekkel kapcsolatos, a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra - Ideértve az e tények, illetve jognyilatkozatok által keletkeztetett újabb kötelek is - a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [33] A hivatkozott jogszabály alapján jelen perre az 1959. évi IV. törvény szabályai az irányadóak (továbbiakban rPtk.), a felperes a kölcsön nyújtására alperes annak visszafizetésére köteles.

Alperes a szerződést aláírta, viszont az abban foglaltakat - fizetési kötelezettsége nem teljesítése miatt - megszegte.

- [34] Hivatkozott arra, hogy a kölcsön folyósítása nem vitásan megtörtént, a perrel érintett jármű alperes tulajdonába került. Alperes a szerződésnek megfelelően megkezdte a kölcsön törlesztését is, azonban az teljesedésbe nem ment, alperes több alkalommal is késedelembe esett és nem teljesítette vállalt kötelezettségét.
- [35] Alperesi szerződésszegésre figyelemmel felperes jogszerűen mondta fel a szerződést, így jogszerűen terhelte ki egyösszegben a szerződés szerint még fennálló alperesi tartozást. Valamennyi a tényállításban felsorolt összeg az egyedi szerződés és vonatkozó üzletszabályzat és a hatályos hirdetmény alapján került kiterhelésre. Az egyedi szerződést alperes aláírta, abban kijelentette, hogy a hátoldalán lévő üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, magára nézve kötelezőnek ismeri el. A HIT/2006.05.31. számú Üzletszabályzat 1.32. pontja utal a Hirdetményre és annak V.7. pontja alapján alperes köteles felperesnek a Hirdetmény szerinti költségeket megtéríteni.
- [36] Alperes érdemi ellenkérelmében kérte, hogy bíróság a felperes keresetét, mint megalapozatlant utasítsa el és kötelezze a perköltségek viselésére. Perköltségként a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés alapján meghatározott ügyvédi munkadíjra tartott igényt - megbízási szerződés szerint - azzal, hogy jogi képviselő ÁFA fizetésére köteles. Felperes a kereseti kérelmében előadta, hogy felperesi jogelőd és alperes között 2008. október 3. napján szerződésszámon „Egyedi Kölcsönszerződés” elnevezésű kölcsönszerződés jött létre. Nevezett szerződés alapján felperesi jogelőd 1.200.000 Ft összegű kölcsönt nyújtott részére. Felperes a tartozás összege tekintetében csupán tényállítást tett, az alperes részére megküldött iratok között nincs olyan felmondó nyilatkozat, ami tartalmazná azt a jogcím szerint lebontott, érthető összeget, ami a követelés alapját képezi.
- [37] Alperes állítása szerint felperes nem csatolt ÁSZF-et, hirdetményt, kondícióslistát a keresetéhez, így a felperesi tényállítások nem ellenőrizhetőek, mert a hirdetmények, ÁSZF-ek hiányoznak, és tekintettel a felek közti jogviszony kontinuitására, több ilyen dokumentum becsatolása is indokolt lett volna felperes részéről - csupán üzletszabályzatokat csatolt - így álláspontja szerint a felperesi kereset továbbra nem felel meg a Pp. 170. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt kritériumnak, bár a felperes további mellékleteket csatolt, a tartozás érthető, részletes levezetését nem mellékelte keresetéhez. A felperesi keresetből nem derül ki, hogy a futamidő kezdetétől az adós befizetéseit hogyan, mire számolta el felperes, a törlesztő részleten belül milyen volt a Ptk. 293.§ szerinti arány (költség-kamat-tőke), mely szintén a Pp. 170. § (2) bekezdés e) pontjában foglaltakba ütközik.
- [38] Álláspontja szerint felperes az általa felszámított tartozás összegszerűségét kellő okiratokkal nem bizonyította.
- [39] Felperes bár csatolt „Tartozáskimutatást”, különböző „Törlesztőrészlet értesítőket”, továbbá „Késedelmi kamatrészletezőket” de alperes álláspontja szerint ezen dokumentumok nem alkalmasak a törvény előírása szerinti ellenőrzésre, ezen dokumentumok a felperesi kereset összegszerűségének bizonyítására egy bírósági eljárásban nem bírhatnak bizonyító erővel.
- [40] Állítása szerint a felperes keresetének összegszerű követelése nem a DH II. törvény 37/A. § - b)án foglalt elvárásnak megfelelően került előterjesztésre, figyelemmel a Pp. 170. § (2) b./ c./ e./ pontjában és a 265. § (1) bekezdésében foglalt tényelőadásra és bizonyítási kötelezettségre, a bizonyítási érdekre és bizonyítási szükséghelyzetre is. A törvényi elszámolás, tartozáskimutatások önmagukban még nem váltják ki a fenti Pp. pontok szerinti részletes tényelőadási és bizonyítási kötelezettséget, mivel az elszámolásból, felperesi kimutatásokból egyáltalán nem derül ki, hogy a futamidő kezdetétől az alperes befizetéseit hogyan, mire

számolták el, a törlesztő részleten belül milyen volt a Ptk. 293. § szerinti arány (költség - kamat - tőke) hogyan változott a tőketartozás hónapról hónapra.

- [41] Felperesnek az őt a Pp. 170. § (2) bekezdés körében terhelő bizonyítási teher körében pernyertességéhez részletesen ki kellett volna munkálnia a tartozásösszegezését, a tartozás minden egyes tényezője tekintetében az alkalmazott matematikai műveletek közlésével, feltüntetve, hogy az egyes tételek felszámításának, az elszámolás sorrendjének mi a jogszabályi vagy szerződéses jogalapja. Az elszámoláshoz olyan magyarázatot adnia, amely mind az alperes, mind a bíróság részére követhetővé és ellenőrizhetővé teszi a matematikai levezetést.
- [42] Az elszámolás során figyelembe kellett volna vennie az alperes valamennyi teljesítését, nyilatkoznia, hogy a teljesítés időpontjában figyelembe vette-e a késedelmet, a késedelmes teljesítések esetén a késedelem időtartamát helyesen meghatározva, illetőleg, hogy hogyan határozta meg azt, továbbá, hogy az egyes teljesítések elszámolása milyen módon és milyen összegben történt meg.
- [43] A befizetéseket göngyölve kellett volna kimutatnia, amelyből a tartozás alakulása nyomon követhető. A kamatváltozásokból eredő követeléseket és egyéb költségeket nemcsak jogcímük szerint, hanem az egyes pontokba foglalt igényelt követeléselemekre nézve kellett volna lebontania. Ekkor juthatott volna az alperes abba a helyzetbe, hogy a felperesi követelésösszegezését nyomon követheti, és arra érdemben válaszolni képes.
- [44] Felperes a tényállítási kötelezettségének a per tárgyától függően olyan részletességgel kell eleget tennie, hogy az alperes érdemi ellenkérelmét a felperesi tényállítás körében meg tudja tenni, azaz pontosan meg tudja jelölni, az egyes felperes által állított tényekből, melyek azok, amiket elismer, melyeket vitat, illetve ezekhez képest van-e saját olyan tényállítása, amely a felperes által érvényesített jog ténybeli alapjához kapcsolódóan jelentőséggel bír.
- [45] Felperes keresetének összegezésével, annak bizonyítatlanságával kapcsolatban, alperes következetes álláspontjával kapcsolatban hivatkozott a Kúria elnöke által felállított, a kisértékű perekkel kapcsolatos jogalkalmazási problémákkal foglalkozó konzultációs testület állásfoglalásai-ban megfogalmazott elvárásra, mely szerint nem elegendő, ha a felperes előkészítő iratában csupán azt közli például, hogy a felek között a mellékelt tartalmú szerződés jött létre. Ezzel a bizonyíték-előterjesztési kötelezettségét teljesíti ugyan, a részletes tényállítás-előadási kötelezettségét azonban nem. A követelés alapjául szolgáló tényeket ugyanis a felperesnek kell előadnia és nem a bíróságnak kell valószínűsítene vagy a mellékletekből összeállítania: a csatolt mellékletek csak a felperes által állított tények alátámasztására, és nem annak pótlására hivatottak. A felperes által egyébként hivatkozott, csatolható bizonyítási eszközöket pedig elő kell terjeszteni.
- [46] Álláspontja szerint a kereseti kérelme jogalapját és összegezését is a felperesnek kell bizonyítania. Elsődlegesen bizonyítatlanság miatt kérte a felperes keresetének elutasítását.
- [47] Érvénytelenségi kifogásként hivatkozott arra, hogy a perbeli szerződés nem tartalmazza a kölcsön kamatát.
- [48] A Hpt. 213. § (1) bekezdésének c.) pontjába ütközése kapcsán törvény deklarálja, hogy a kamat százalékos feltüntetésének - mint a kölcsönszerződés alapvető és immanens elemének - hiánya a szerződés érvénytelenségét okozza. A Hpt. 210. § (2) bekezdése alapján pedig „pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt. ”

- [49] A szerződés tartalmazza az összes visszafizetendő részletet 2.125.332 Ft összegben, azonban önmagában az összes visszafizetendő összegben való megállapodásból nem következik a kamatban való megállapodás is, legfőképpen nem tudható a kamat konkrét összege. A szerződés tehát a kamatot összegszerűen és százalékos mértékében sem tartalmazza, a kamat pedig nem egyenlő az összes visszafizetendő teher mínusz a tőke összegével.
- [50] A fentiek alapján a szerződés a Hpt. 210. § (2) bekezdése, de legfőképpen a Hpt. 213. § (1) bekezdésének c.) pontja alapján érvénytelen.
- [51] A kamat esetleges bíróság általi „pótlása” és a szerződés Ptk. 237. § (2) bekezdése szerinti érvényessé tétele az Unió jogba is ütközik. Elsődlegesen ismételt „megelőlegezte” azon felperesi álláspontot, miszerint a kamat százalékos feltüntetésének hiánya, nyilvánvalóan csak egy apró „hiányosság”. Valóban, ez egy olyan „hiányosság”, amely a vonatkozó jogszabályok értelmében érvénytelenséget okoz. Általánosságban elmondható, hogy minden szerződésben rejlő jogi hiba egy „hiányosság”. A kérdés az, hogy a jogalkotó milyen céllal szankcionálja az adott jogi hibát, jelen perbeli esetben a szerződés semmisségével.
- [52] Az Európai Bíróság a C-186/16. és C-126/17. és a C-51/17 számú és még számos döntésben meghatározta azon alapelvet, miszerint a fogyasztó, amikor a szolgáltató ajánlatát elfogadja, akkor képes legyen pontosan felmérni, hogy gazdaságilag megfelelő döntést hoz-e.
- [53] A fentiek kapcsán a jogalkotó külön előírta azon minimális feltételeket, amelyeket, a pénzügyi szolgáltatóknak be kell tartaniuk, amennyiben a fogyasztókkal érvényes szerződéseket kívánnak kötni. Ezen szabályok egyébként nagy részének a perbeli szerződés nem felel meg. Nem juttatja a bíróság a jogszabály célját érvényre abban az esetben, ha minden „hiányosságot” kiküszöböl, pusztán azért, mert lehetősége van rá.
- [54] A továbbiakban elvi érveléssel hangsúlyozta, hogy az Európai Unió magas szintű fogyasztóvédelmi joggyakorlata egy érvénytelenséget okozó elem tisztességtelensége, vagy hiánya esetén kifejezetten megtiltja az érvénytelenség okának „kiküszöbölését”, mivel ebben az esetben a fogyasztóvédelem és a törvényben meghatározott visszatartó erő kiüresedne. A szerződésben nem szereplő kamat mértéke nem vezethető vissza sem a THM-ből, sem pedig az összes visszafizetendő összegből. Ennek eredményeképpen a kamat százalékos értékében „pótlása” az érvényessé tétel körében, nem egy már egyébként is meglévő adat szerződésből való „visszaszámoltatása”, amely abban az esetben lenne lehetséges, ha például a szerződés kamatot százalékosan nem, de összegszerűen tartalmazná. Azonban jelen szerződés esetén ez sem valósul meg.
- [55] A kamat meghatározatlanságának hiányában, és amennyiben a nemzeti jog ezt nem semmisséggel szankcionálná, a fogyasztó számára a Jogi és ténybeli állapot” során történő helyreállítás az, hogy kamat mértéke 0%-ban kerül meghatározásra. Figyelemmel azonban a szigorúbb nemzeti szabályozásra, a Hpt. 213. § (1) bekezdésének c) pontja alapján az ilyen helyzetet semmisséggel szankcionálja, így a bíróságnak is ezt a „helyzetet” kell megteremtenie ahhoz, hogy a törvény visszatartó ereje ne szűnjön meg. Álláspontja szerint ezen uniós alapelvek figyelembevételével születhet a nemzetközi szabályoknak is megfelelő döntés. Alperes a szerződés bárminemű utólagos érvényessé tétele ellen kifejezetten tiltakozott, és előadta, hogy a felmondott - tehát már nem létező - szerződés érvényessé nyilvánítása amúgy is kizárt.
- [56] A Hpt. 213. § (1) bekezdésének b) pontjába ütközés kapcsán, a THM-mel kapcsolatosan előadta, hogy a szerződésben szereplő 16,13 %-os THM egy teljességgel „önmagában” lévő érték, ugyanis a szerződés sem kamatot, sem egyéb költséget nem tartalmaz, így akár az is elképzelhető, hogy azt felperes „hasraütésszerűen” határozta meg. Felperes vélhetően a

41/1997. (III.5.) Korm. rendelet alapján határozta meg a THM értékét, csupán az nem tudható, hogy milyen adatok alapulvételével. A THM valós feltüntetésének hiánya a THM meghatározatlanságát (és hiányát) eredményezi. E körben sem volt a felek között konszenzus, amely a kölcsönszerződés létre nem jöttét erősíti. A Hpt. 213. § (1) bekezdése b) pontja értelmében azonban, ha létrejött a felek között a kölcsönszerződés, akkor a THM hiánya a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét eredményezi, hiszen a jogszabályhely a semmisséget jelöli meg jogkövetkezményként.

- [57] A THM valódisága körében felperes a Pp. 184. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján állítási szükséghelyzetben van, hiszen a felperes által készített „blanketta” szerződés esetén csak is felperes rendelkezhet azon információkkal, hogy a THM-et mi alapján számolta ki. Előadta, hogy a perbeli szerződésben nem szerepel sem, a „termék” árfolyamkockázatáról szóló tájékoztatás, sem pedig olyan kikötés miszerint az ilyen „kockázatot” kizárólagosan alperes köteles viselni. A (r)Ptk. 218. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szerződés lényeges elemeit írásba kell foglalni. A szerződés lényegi eleme az árfolyam, amelyet a Ptk. vonatkozó szakasza szerint írásba kell foglalni, az árfolyammal kapcsolatosan, az abban rejlő kockázatot is értelemszerűen írásba kell foglalni. Hivatkozott arra, hogy egy deviza alapú kölcsönszerződés esetén az árfolyamkockázattal kapcsolatos kérdések a szerződés lényeges feltételeinek tekintendők, hiszen a fogyasztó ennek tudatában tud a jövőbeli kötelezettségeit meghatározó döntést hozni. A 87/102 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése világosan és egyértelműen előírja, hogy a szerződés valamennyi lényeges elemét az írásba foglalt megállapodásnak kell tartalmaznia.
- [58] A törvény szövegében Hpt. 203. § (7) bekezdésében szereplő „kockázatfeltáró nyilatkozat” kifejezés, valamint az ügyfél általi aláírás követelménye is egyértelműen azon jogalkotói szándékra utal, hogy az ezen rendelkezések által előírt tájékoztatást írásban kell megadni.
- [59] Jelen esetben a kockázatfeltárás nem történt meg, az egyedi szerződés nem is tartalmazza, az Üzletszabályzatból sem derül az ki, tehát a kötelező írásbeliség követelménye sérült.
- [60] A perbeli szerződés esetében az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségére, illetve az erről szóló tájékoztató rendelkezések (amelyek egyébként kockázatfeltárásként álláspontom szerint nem értékelhetőek) a szerződés - felperes véleménye szerint - mellékletét képező Üzletszabályzatban találhatóak. A szerződés egyedi része az árfolyamkockázatra egyáltalán nem utal. Vizsgálni kell ezért, hogy az Üzletszabályzat milyen viszonyban van az egyedi szerződéssel. Amennyiben az Üzletszabályzat nem kiegészíti az egyedi szerződés részét, hanem azzal ellentétes, úgy a 205/C. § alapján nem vált a szerződés részévé.
- [61] Hivatkozott a Kúria 2/2011. PK. véleményének 2. pontjára, miszerint vélelem áll fenn arra nézve, hogy a fogyasztóval szerződő fél nem ismertette meg megfelelően a fogyasztóval az Üzletszabályzatot, így a PK, vélemény értelmében nem elegendő csak azt bizonyítani, hogy megismertette a fogyasztóval a hitelező az Üzletszabályzatot, és esetleg átadta azt, hanem azt is bizonyítani kell, hogy a szerződés befolyásolásának lehetőségét is biztosította a hitelező.
- [62] A leírtak alapján a felperesnek kellő időben kellett volna - az írásbeli forma megkövetelése miatt - a kockázatfeltáró nyilatkozatot alperessel aláíratnia, illetve a szerződéskötéskor kellett volna az üzletszabályzatot alperessel aláíratnia ahhoz, hogy azok a szerződés részévé váljanak. A szerződés létrejötte és a szerződés egyes feltételeiben bekövetkező változás egymástól eltérő fogalmak, így a szerződés létrejöttére a fentebb ismertetett szigorúbb formai követelményeket kell alkalmazni, míg a szerződés teljesítése során az üzletszabályzat, már hirdetmény útján is módosítható, a Hpt. 210. §. (4) bekezdése alapján, de ehhez ezeknek először a szerződés részévé kellett volna válniuk.
- [63] Előadta továbbá, hogy nem tájékoztatta alperest a szerződést ismertető kereskedő többek között arról (így azokat át sem tárgyalták), hogy mennyi az ügyleti kamat tételes és %-os

mértéke és ez konkrétan hogyan alakítja (mennyivel növeli) a teljes tartozást; van-e árfolyamrész, ennek mennyi a mértéke és ez konkrétan hogyan alakítja (mennyivel növeli) a teljes tartozást, illetve hogy milyen metódus szerint számolja a felperes az árfolyamokat; vannak egyéb költségek, amiket fizetni kell és ez konkrétan hogyan alakítja (mennyivel növeli) a tartozást, mik ezeknek a tételes mértékei; a felperes egyoldalúan módosíthatja a szerződési feltételeket, így egyoldalúan emelheti a kamatok, költségek mértékét és ez konkrétan hogyan hat ki a tartozásra (mennyivel növeli azt); a havi törlesztés összege változhat; a havi törlesztő részlet összegéből mennyi a tőke, mennyi a kamat, és az árfolyamrész a kamatban milyen összegben és mértékben kerül elszámolásra; a CHF alapú kölcsönök kockázatai vannak, árfolyamkockázatról semmilyen módon nem esett szó, ezek hogyan hatnak ki a tartozásra, milyen esetekben és milyen mértékben növelik azt; miben rejlik a CHF alapúság lényege, ennek milyen kihatása van a tartozásra; mit jelent a kirovó és lerovó pénznem; mennyi a kölcsön és a havi törlesztés összege CHF-ben; a kötelelem biztosítéka a vételi jog, az elidegenítési és terhelési tilalom, illetve a törzskönyv felperes általi őrzése a jogviszony idejére, ezek érvényesítésének módját és következményeit.

- [64] Felperesnek, mint professzionális pénzügyi szolgáltatónak, fel kellett volna hívni a figyelmet arra a tényre, hogy a határidős árfolyam és az aktuális spot árfolyam között, a megfelelő futamidőre vonatkozó kamatlábak különbsége teremti meg a kapcsolatot, tehát az idegen deviza kamatelőnye szükségszerűen a forint árfolyamának gyengülését fogja maga után vonni.
- [65] A két deviza kamatkülönbsége törvényszerűen megjelenik az árfolyamban, azaz a deviza alapú kölcsön hosszú távon nem lehet olcsóbb, mint a forintkölcsön, mert a kamatparitás miatt az árfolyamváltozás hosszabb távon szükségszerűen semlegesíti a kamatelőnyt.
- [66] Az általános szerződési feltételként megszerkesztett és alkalmazott, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses feltétel nem tartalmaz kifejezett figyelemfelhívást az árfolyamváltozás futamidő (legalább kezdőidőszaka) alatt várható irányára, minimális és/vagy maximális mértékére.
- [67] Az Üzletszabályzat V.6. pontja ugyan utal arra, hogy „a Kölcsönbe vevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat”, azonban a Kúria 2/2011. (XII. 12.) PK véleményének 2. pontja alapján is:
- [68] „ Vélelem szól amellet, hogy a fogyasztói szerződésben az egyoldalúan, előre meghatározott, illetve az általános szerződési feltételt a felek egyedileg nem tárgyalták meg. A fogyasztóval szerződő fél ezt a vélelmet csak akkor tudja sikeresen megdönteni, ha kétséget kizáróan bizonyítja: a szerződéskötést megelőzően biztosította annak lehetőségét, hogy az adott feltétel tartalmát a fogyasztó befolyásolhassa és a fogyasztó e lehetőséggel nem élve fogadta el a feltételt. ” A leírtak alapján felperest terheli annak bizonyítása, hogy az árfolyamkockázat alperes általi viselésével kapcsolatosan egyedileg megállapodtak.
- [69] A hitelképesség felperes általi felmérése egyáltalán nem történt meg.
- [70] Alperes viszontkeresetében kérte, hogy a bíróság a felperest a forgalmi rendszámú SEAT Cordoba típusú személygépkocsi törzskönyvének 15 napon belül történő kiadására kötelezze. Kérte továbbá, hogy a bíróság a felperest a perköltség viselésére kötelezze, amelynek keretében a csatolt költségjegyzék és annak mellékletét képező megbízási szerződés (A/2) szerint állapítsa meg azzal, hogy alperesi jogi képviselő ÁFA fizetésére köteles.
- [71] Előadta, hogy felperesi jogelőddel 2008. október 3. napján írta alá a számú kölcsönszerződést. Ehhez kapcsolódóan, azzal egyidejűleg egy 5 évig érvényes opciós

szereződést is kötött a kölcsönszerződésből megvásárolni kívánt gépjármű törzskönyvének biztosítékául. Ezen opciós szerződés 5 évre szól, ami 2013. október 3. napján letelt.

- [72] A kölcsönszerződést felperesi jogelőd csak és kizárólag azzal a feltétellel írta alá, hogy a számú kölcsönszerződéssel egyidejűleg, annak szerves részeként, egy opciós és egy adásvételi szerződést is köt. Az opciós szerződés nem önálló, hanem a számú kölcsönszerződéshez szervesen kapcsolódó, annak elválaszthatatlan részét képező járulékos szerződés. Ebből következően a felek között létrejött kölcsönjogviszonyból ered, ugyanis a számú kölcsönszerződés nélkül nem kötött volna opciós szerződést. Ebből következőleg az opciós szerződés teljes egészében osztja a számú kölcsönszerződés szerződés jogi sorsát.
- [73] Hivatkozott arra, hogy a vizontkereseti kérelem egyértelműen a keresettel érvényesíteni kívánt joggal azonos jogviszonyból ered, így annak előterjesztésének törvényes feltételei fennállnak.
- [74] A perbe vitt jogra nézve a régi Ptk-t kell alkalmazni, mivel az alperes 5 évre kikötött opciós joga 2013. október 3. napján megszűnt, és legkésőbb e napon ki kellett volna részére adnia a törzskönyvet. A felperes tehát 2013. október 3. napjától jogalap nélkül birtokolja a törzskönyvet, így e tényhelyzet a rPtk. hatálya alatt keletkezett és azóta is fennáll.
- [75] Ennek megfelelően a keresetet a rPtk 193. § (1) bekezdésére alapította, e szakasz szerint a felperes köteles kiadni a törzskönyvet, mert jogalap nélkül van annak birtokában.
- [76] 2008. október 3. napján kölcsönszerződést írt alá felperesi jogelőddel, valamint egy opciós és adásvételi szerződést is kötöttek. A kölcsönszerződés szerint annak elválaszthatatlan mellékletét képezi az azonosító számú Üzletszabályzat is. A kölcsönszerződés nem rendelkezik a törzskönyvről. Hivatkozott a szerződéskötéskor hatályos rPtk. 375. § (1) bekezdésére, amely szerint, ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. A vételi jogra vonatkozó megállapodást - a dolog és a vételár megjelölésével - írásba kell foglalni. A rPtk. 374. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a visszavásárlási jogot - így a vételi (opciós) jogot is - legfeljebb öt évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás semmis. Következésképpen, az általa 2008. október 3. napján aláírt opciós szerződés - a törvény erejénél fogva - 5 év elteltével, vagyis 2013. október 3. napján megszűnt. Ezen időponttól kezdve a gépjármű megszűnt az opció tárgyává lenni.
- [77] Az elidegenítési és terhelési tilalmak nem önálló jogok, hanem járulékos jogként a vételi jog (vagy a jelzálogjog) biztosítására szolgálnak. Ha a vételi jog 5 év elteltével a törvény erejénél fogva megszűnik, a vételi jog biztosítására szolgáló elidegenítési és terhelési tilalmak ugyanúgy megszűnnek.
- [78] Alperes esetében nem határozatlan időtartamú, teljesítéshez kötött jelzálogjogot kötött ki a felperesi jogelőd, hanem vételi jogot. A törzskönyv hitelezőnél való elhelyezése, valamint az elidegenítési és terhelési tilalmak bejegyeztetése is - az Üzletszabályzat VI. 1. pontja alapján - a vételi jog biztosítására történtek meg. A vételi jog azonban 2013. október 3. napján a törvény erejénél fogva megszűnt, ebből következően a törzskönyv elhelyezésére irányuló szerződéses rendelkezés is megszűnt.
- [79] Alperes előadta, hogy az Üzletszabályzat IV. 9. pontja, mely szerint „Amennyiben a Kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a Hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges

nyilatkozatot kiadni, nem az alperes rendelkezése, hanem a felperesi jogelőd egyoldalú kötelezettségvállalása.

- [80] Ugyanakkor ez a pont kizárólag a pénzügyi követelés fejében kikötött, és a teljesítés időtartamáig fennálló jelzálogjog esetén értelmezhető. Mivel azonban a gépjármű törzskönyvének hitelezőnél való elhelyezése, valamint az elidegenítési és terhelési tilalmak bejegyeztetése a 2013. október 3. napján megszűnt, egyéb rendelkezés hiányában felperes már nem jogosult magánál tartani a gépjármű törzskönyvét, továbbá az opciós jog megszűnését követően köteles lett volna a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot is kiadni.
- [81] Előadta, hogy a szakirodalom megkülönböztet nyitott és zárt opciót, amelyek némileg különbözőképpen érvényesíthetőek. A nyitott opció lényege, hogy a jogosult a vételi jogával a teljes szerződéses időtartam alatt élhet, míg zárt opciónál csak az opciós szerződésben megjelölt időben élhet ezzel a jogával. (BDT.2000.264.)
- [82] A perbeli opciós szerződésben zárt opció került kikötésre, amelynek értelmében a hitelező opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja az opciós szerződésben kikötött időtartam (vagyis 5 év) alatt. Ennek megfelelően az opció kizárólag a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg létrejött opciós szerződésben meghatározott időtartam (5 év) alatt gyakorolható, a szerződésben meghatározott módon. Eszerint a hitelező opciós jog- gyakorlási lehetősége akkor nyílik meg, amikor a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár- részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.
- [83] Ezen opciós jogának gyakorlása azonban kizárólag a felek által az opciós szerződésben meghatározott időn belül gyakorolható. A felek az opciós szerződés 5. pontjában határozták meg a vételi jog gyakorlásának időpontját, amely szerint azt a jogosult a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbe vevő maradéktalanul nem teljesítette.
- [84] Ezt nem lehet másként értelmezni, minthogy a hitelező a szerződés aláírásától számított 5 éven belül élhet opciós jogának gyakorlásával, azon belül is legfeljebb addig, amíg vele szemben kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbe vevő maradéktalanul nem teljesítette.
- [85] Álláspontja szerint a gépjárműve törzskönyvének birtokban tartásának joga a szerződés biztosítékaként létrejött opciós szerződésre, illetőleg adásvételi szerződésre figyelemmel illette meg a hitelezőt. Mivel a hitelező az opciós jog gyakorlására 2013. október 3. napjáig volt jogosult, ennél fogva csupán az adásvételi szerződés alapozhatná meg a törzskönyv birtokban tartására való jogosultságát.
- [86] Sem a kölcsönszerződés, sem az opciós szerződés és az Üzletszabályzat nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy a törzskönyv felperes (ill. felperesi jogelőd) általi őrzése a kölcsönszerződés biztosítéka lenne. Biztosítékról kizárólag csak az Üzletszabályzat rendelkezik és e körben csak a vételi jogról tesz említést. Ennek okán készült külön opciós szerződés, ami már magába foglalja direkt módon az elidegenítési és terhelési tilalmat is a vételi jog biztosítására. A törzskönyv felperes általi birtoklására direkt rendelkezés nincs, csak indirekt, amit az Üzletszabályzat VI. 1. pontja rögzít.
- [87] A kölcsönszerződés semmit sem közöl a törzskönyv kapcsán, illetve egyetlen okirat sem rendelkezik arról, hogy a törzskönyv a kölcsönszerződés kifejezett biztosítéka lenne.

- [88] Ennek megfelelően felperesnek semmilyen jogcíme nincs arra vonatkozóan, hogy a törzskönyvet, mint a szerződésből eredő alperesi kötelezettség teljesítésének biztosítékát magánál tartsa, erre figyelemmel jogtalanul tartja birtokában azt.
- [89] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az alperes a szerződés aláírásával kötelezettséget vállalt arra, hogy a folyósított kölcsönt kamataival, az árfolyamváltozással, illetve a szerződés elválaszthatatlan részét képező Üzletszabályzattal és Hirdetményben meghatározott díjakkal együtt törleszti. A kölcsön visszafizetésének biztosítására a felek a finanszírozott gépjárműre vonatkozó opciós és adásvételi szerződést kötöttek, melyek szintén a szerződés elválaszthatatlan részei.
- [90] Vitatta, hogy jogosulatlanul tartja magánál a perbeli gépjármű törzskönyvét.
- [91] Hivatkozott arra, hogy az Üzletszabályzat V.7. pontja szerint a hitelező csak abban az esetben köteles a gépjármű törzskönyvét, illetve az elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatokat kiadni, ha a kölcsönbe vevő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette.
- [92] Álláspontja szerint a gépjármű törzskönyvének birtokban tartása nem tekinthető sem az opciós szerződés, sem pedig az adásvételi szerződés biztosítékának attól független, amelyben a régi Ptk. diszpozitív rendelkezései alapján a felek megállapodhattak. Ezek alátámasztására számos bírósági döntésre hivatkozott. Álláspontja szerint az opciós joga megnyílásának időpontja a gépjármű törzskönyvének kiadása szempontjából jelentőséggel nem bír tekintettel arra, hogy alperes nem tett eleget a kölcsönszerződésből eredő valamennyi kötelezettségének, nem kérheti jogszerűen a törzskönyv kiadását, követelése időelőtti, ennek igazolására csatolta alperes folyószámla egyeztetőjét.
- [93] Álláspontját támasztja alá az Üzletszabályzat VI.3 pontja is, amelynek rendelkezése értelmében, amennyiben a törzskönyv bármilyen oknál fogva a kölcsönbe vevő birtokába kerül, köteles azt a hitelező részére értékküldeményként továbbítani. Álláspontja szerint a felek szabadon megállapodhattak abban, hogy a törzskönyv kiadását alperes a felperesi teljesítéshez köti, ily módon semmilyen összefüggésben nincs az opciós gyakorlásával, illetve annak megszűnésével.
- [94] Álláspontja szerint nem foghat helyt az az érvelés, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga az opciós szerződés biztosítéka. Az Üzletszabályzattól az következik, hogy az opciós jog mellett a hitelező számára a kölcsön visszafizetésének további biztosítékát jelentette az, hogy a törzskönyv birtokában legyen.
- [95] A bíróság a fenti tényállást a csatolt és ismertetett iratok tartalma alapján állapította meg.
- [96] A kereset az alábbiak szerint nem alapos. A viszontkereset alapos.
- [97] A bíróság döntése és jogi indokai
- [98] A polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény - továbbiakban rPtk. - 523. §-ának (1) bekezdése értelmében a kölcsönszerződés alapján a pénzüintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. A (2) bekezdés szerint, ha a hitelező pénzüintézet, - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az adós kamat fizetésére köteles (bankkölcsön).

- [99] A rPtk. 198. § (1) bekezdése szerint a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.
- [100] A rPtk. 200. § (1) bekezdése szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.
- [101] A rPtk. 298. §- a szerint a kötelezett késedelembe esik, ha a szerződésben megállapított vagy a szolgáltatás rendeltetéséből kétségtelenül megállapítható teljesítési idő eredménytelenül eltelt;
- [102] más esetekben, ha kötelezettségét a jogosult felszólítására nem teljesíti.
- [103] A rPtk. 319. § (1) bekezdése szerint a felek a szerződést közös megegyezéssel megszüntethetik
- [104] vagy felbonthatják. A (2) bekezdés alapján a szerződés megszüntetése esetében a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, és a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak. A megszűnés előtt már nyújtott szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékét meg kell fizetni, amennyiben pedig a már teljesített pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél még nem teljesítette, a pénzbeli szolgáltatás visszajár.
- [105] A rPtk. 321. § (1) bekezdése értelmében, aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva felmondásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. A felmondás a szerződést megszünteti.
- [106] A rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján a hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha az adós más súlyos szerződésszegést követett el. A rPtk. 526. §-ának (2) bekezdése értelmében a hitelezőnek a kölcsönösszegre vonatkozó visszakövetelési joga a szerződésben meghatározott lejárat, illetve lejáratok szerint, felmondás esetén pedig a felmondási idő elteltével nyílik meg.
- [107] A jelen szerződés megkötésekor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja szerint semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza az éves, százalékban kifejezett- teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíj mutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést.
- [108] A szerződéskötéskor hatályban volt Hpt. 212. § (1) bekezdése értelmében a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell a külön jogszabály alapján megállapított éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót. A teljes hiteldíjmutató az a belső kamatláb, amely mellett az ügyfél által visszafizetendő tőke és teljes hiteldíj egyenlő az ügyfél által a folyósításkor a pénzügyi intézménynek fizetett költségekkel csökkentett hitelösszeggel (Hpt. 212. § (3) bekezdés).
- [109] A Hpt. 203. § (6) és (7) pontja szerint: pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja, valamint a (7) bekezdés szerint: (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő-részletre.
- [110] A rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének

megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

- [111] A Ptk. 237. § (2) bekezdése értelmében, ha a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet nem lehet visszaállítani, a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítja. Az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka megszüntethető. Ezekben az esetekben rendelkezni kell az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítéséről.
- [112] A bíróság álláspontja szerint az árfolyamkockázatról történő felperesi tájékoztatás nem felelt meg a törvényi követelményeknek. Az alperes külön kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írt alá, a szerződéskötés idején ilyen külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatot nem is használt a felperes, melyet a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2010. május 21. napján kelt határozatában a felperes mulasztásaként értékelt.
- [113] Az egyedi szerződés a deviza alapú szerződéses rendelkezés tekintetében a mértékadó devizanemet jelöli meg CHF-ben, árfolyamkockázati tájékoztatást az egyedi szerződés nem tartalmaz. A deviza konstrukció tekintetében annyi került megjelölésre, hogy normál deviza konstrukció, a kamatváltogatás I. és kamatváltozás II. a Hirdetmény szerinti gyakorisággal fizetendő. E körben már maga a fogalommeghatározás is pontatlan, mert kamatváltogatásként definiálja az árfolyamváltozást, melyet egyébként zárójelben fel is tüntet a kamatváltozás szinonimájaként az Üzletszabályzatban.
- [114] Ezen szerződési feltétel a Hpt. 203. §-ának (6) és (7) bekezdésében megkövetelt kockázatfeltáró nyilatkozat követelményeinek nem felel meg, az árfolyamkockázat ismertetésére, valamint az árfolyamkockázatnak a törlesztő-részletekre gyakorolt hatását nem elemzi, hanem ehelyett az egyedi szerződés a szerződés részét képező Üzletszabályzat rendelkezéseire utal a kölcsön feltételei tekintetében.
- [115] A bíróság alperesi nyilatkozat alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes általánosan tájékozott fogyasztó, aki észszerűen figyelmes és körültekintő magatartást tanúsított a szerződéskötés során, és azt követően is. Az alperes részére rendelkezésre bocsátott, és a szerződés megkötésével egyidejűleg átvett Üzletszabályzat rendelkezéseinek az áttekintését követően sem volt az alperes abban a helyzetben, hogy megítélje a nemzeti fizetőeszköz leértékelődése a törlesztő részletek tekintetében milyen változást hozhat.
- [116] A bíróság álláspontja szerint elsősorban az egyedi szerződés és az Üzletszabályzat rendelkezései alapján vizsgálva az árfolyamváltozás létéről, annak reális voltáról, és korlátlan mértékben alperesekre telepítésről egyértelmű, világos, és érthető tájékoztatás nem volt. Az alperes az egyedi szerződés és az Üzletszabályzat egyes részeinek az összevetése után sem volt abban a helyzetben, hogy felismerje, hogy az árfolyamkockázat teljes mértékben őt terheli, hogy az árfolyamkockázat miatt a törlesztő részletek összege jelentősen megnövekedhet, vagy a futamidő hosszabbodhat meg.
- [117] A Hpt. 203. §-ának (6) és (7) bekezdései által előírt kockázatfeltáró nyilatkozat aláírására nem került sor, ami önmagában a szerződés érvénytelenségét nem eredményezi, mivel a Hpt. ennek hiányához a semmisség következményét nem fűzi, azonban az alperes részére adott árfolyam kockázati tájékoztató megfelelősége körében a kockázatfeltáró nyilatkozat hiányát a bíróság a bizonyítékok mérlegelésekor, azokat összességében figyelembe véve értékelt, és állapította meg azt, hogy az Üzletszabályzatban több pontban, a fogalommeghatározások között, és az V. fejezet 6. pontjában szétszórtan deviza alapúságra, és árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezések nem minősülnek, még azok összességében sem megfelelő tájékoztatásnak.

- [118] Az üzletszabályzat XI. fejezete a fix alapú konstrukcióra vonatkozó külön rendelkezéseket tartalmaz, elsősorban az új fizetési határidő meghatározása, és az elszámolás körében tartalmaz rendelkezéseket, de itt sincs az árfolyamkockázat tekintetében tájékoztatás.
- [119] Az üzletszabályzat fogalommeghatározásai között (I.25. b pontja) kamatváltoztatásként nevesíti az árfolyamváltozást, mely fogalommeghatározást zárójelben feltünteti, és nehezen értelmezhetővé teszi azon az Üzletszabályzat IV.5. pontjában meghatározott következményt, azaz, hogy a felperes jogosult a Kamatváltoztatás I. érvényesítésére a még nem esedékes törlesztő részletek összegének megváltoztatásával, ha a mértékadó kamatláb pénzpiacra kialakult értéke eltér az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott hatályos referencia kamattól.
- [120] Tovább nehezíti az árfolyamváltozás miatti kockázat értékelését az is, hogy a felperes a fogalommeghatározások között, illetve az Üzletszabályzat IV. és V. és XI. fejezeteiben is utal az árfolyamváltozás lehetőségére, de ezen külön rendelkezések, és az egyedi szerződésben meghatározottak alapján sem világos egy átlagos fogyasztó számára, hogy a forint gyengülése miatt fizetési kötelezettsége növekszik, annak mértéke korlátlan, és az korlátlanul alperesi fogyasztót terheli.
- [121] Az Üzletszabályzat I. pontjai a fogalmak meghatározásai, az Üzletszabályzat I.25. az árfolyamváltozás képlet szerinti számítási módját határozza meg, ez árfolyamkockázat tekintetében semmilyen tájékoztatást nem tartalmaz, és a fogalommeghatározások között a mértékadó devizanem és árfolyamváltozás együttesen sem értelmezhető kockázatfeltárásként.
- [122] Az üzletszabályzat I.23. pontja kizárólag szélsőséges árfolyamváltozás mértékét határozza meg havi fix deviza alapú konstrukció esetére. A szerződés jelentős árfolyam ingadozás bekövetkezésének az esetét definiálja, de ezen rendelkezések, sem tartalmazznak semmilyen tájékoztatást a rendkívüli eseményen kívüli árfolyamkockázat viselése tekintetében.
- [123] A bíróság alperesi nyilatkozat alapján arra a következtetésre jutott, hogy alperes általánosan tájékozott fogyasztó, aki észszerűen figyelmes és körültekintő magatartást tanúsított a szerződéskötés során, és azt követően is.
- [124] Az alperes részére rendelkezésre bocsátott, és a szerződés megkötésével egyidejűleg átvett Üzletszabályzat rendelkezéseinek az áttekintését követően sem volt alperes abban a helyzetben, hogy megítélje a nemzeti fizetőeszköz leértékelődése a törlesztő részletek tekintetében milyen változást hozhat.
- [125] A felperes az árfolyamkockázatról szóban is tájékoztatást adott, az alperest a bíróság személyesen hallgatta meg. Az alperes akként nyilatkozott, hogy az ügyintéző kifejezetten arra hívta fel a figyelmet, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem reális, a törlesztő részletek fix összegűek, pár tízezer forint eltérés lehet csak a devizaalapú finanszírozás miatt a futamidő végén. Az alperes akként nyilatkozott, hogy a fizetési teherbíró képességet is érintő kockázat tekintetében semmilyen tájékoztatás nem volt, éppen ellenkezőleg a konstrukció biztonságos, és kiszámítható előnyeit hangsúlyozta az ügyintéző. Az alperes nyilatkozata szerint sem arról, hogy jelentősen, sem arról, hogy akár korlátlan mértékben emelkedhet a CHF árfolyama tájékoztatás szóban az ügyintéző részéről sem volt.
- [126] A bíróság álláspontja szerint elsősorban az egyedi szerződés és az Üzletszabályzat alapján vizsgálva az árfolyamváltozások létéről, annak reális voltáról, és korlátlan mértékben alperesre telepítésről egyértelmű, világos, és érthető tájékoztatás nem volt. Az alperes a szerződés egyes részeinek az összevetése után sem volt abban a helyzetben, hogy felismerje,

hogy az árfolyamkockázat teljes mértékben őt terheli, hogy az árfolyamkockázat miatt a törlesztő részletek összege jelentősen megnövekedhet, vagy a futamidő hosszabbodhat meg jelentősen. A felperesi részről az árfolyamkockázat tekintetében világos és egyértelmű gazdasági következményekre történő utalás a szerződés rendelkezéseiből nem vezethető le.

- [127] Az üzletszabályzat fenti pontjai és a szóbeli tájékoztatás alapján az alperes arra a következtésre kellett, hogy jusson, hogy a szerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, azonban annak lényegét, fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, azt, hogy annak nincs felső határa a nehezen értelmezhető megfogalmazású, több helyen értelemzavaró szerződési feltételek együttes értelmezése és egybevetése alapján csak kikövetkeztetni lehetett. Az általános szerződési feltételek felperes által alkalmazott szabályozása az átláthatóság követelményének nem felelt meg, nem volt egyértelmű és világos sem.
- [128] A fentiekre figyelemmel az egyedi szerződés és az Üzletszabályzat felperes által hivatkozott pontjainak értelmezése alapján nem állapítható meg, hogy felperes felhívta volna az alperes figyelmét arra, hogy a forint gyengülése esetén korlátlan mértékben emelkedhet a fizetési kötelezettsége, ezért nem volt megállapítható az sem, hogy az alperes fel tudta volna mérni, azt, hogy ezen árfolyamkockázat a pénzügyi kötelezettségire milyen gazdasági következményekkel jár.
- [129] Az Európai Unió Bírósága a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 209.§ (2) bekezdésével összhangban különösen a C-26/13.; C-186/16. és a C-51/17. számú ügyekben azt az álláspontját fejtette ki, hogy az adott ügyben annak eldöntése, hogy az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás tisztességes volt-e vagy sem, a bizonyítékok összességének értékelésén alapuló mérlegelési kérdés (a C-26/13. számú ítélet 74. pontja szerint a szerződéskötést övező körülmények összességének figyelembevételével kell megítélni a kockázatfeltárás megfelelőségét); nem tekinthető a tájékoztatás megfelelőnek például akkor sem, ha a tájékoztatás tartalmát csak következtetni lehet több rendelkezés együttes értelmezésével.
- [130] Az árfolyamkockázattal kapcsolatos megfelelő tájékoztatás hiánya miatt a felperesi jogelőd és alperes közötti egyedi szerződés fizetési kötelezettség elnevezésű részének „a kölcsönbe vevő által az Üzletszabályzat alapján választott kamatváltozás I. és kamatváltozás II. elszámolási mód normál deviza konstrukció” részében tisztességtelen a rPtk. 209/A § -ának (2) bekezdése alapján, mely miatt a kölcsönszerződés teljesen érvénytelen. Tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés a szerződéses főszolgáltatás körébe tartozik, annak tisztességtelensége a szerződés egészének az érvénytelenségét eredményezi.
- [131] A kölcsönszerződés nem tartalmazza továbbá a Hpt. 213. §-ának (1) bekezdés c) pontjában foglaltak ellenére a kamatokat és ezek éves, százalékos mértékének a feltüntetését, megszegve ezzel a Hpt. 213. §-ában foglaltakat, melyhez jogszabály a szerződés érvénytelenségét fűzi. A felperesnek nem a THM-et, illetve nemcsak a THM-et, hanem az ügyleti kamatláb éves, százalékos mértékének a feltüntetése is szerződéses kötelezettsége volt, a kamat a kölcsön tekintetében a főszolgáltatás része, ezért ennek egyértelmű meghatározásnak a hiánya a szerződés ezen okból is érvénytelenségét okozza.
- [132] Az Üzletszabályzat valóban meghatározza a THM fogalmát, mely szerint a hitelintézetnek a kamaton túl is egyéb költségeket is be kell számíttania, ezért az ügylet tényleges terheit mutatja. Az alperesi fogyasztó önmagából a THM meghatározottságából, az ügyleti kamat mértéke tekintetében tájékoztatást nem kapott, és nem is a fogyasztó feladata, hogy az Üzletszabályzat, Hirdetmény és az egyedi szerződés adatait összevetve kiszámolja az ügyleti kamat éves, százalékos mértékét, és az sem várható el a fogyasztótól, hogy az egyértelmű

feltüntetetés hiánya miatt az egyedi szerződésben szereplő összegek összevetésével maga számolja ki a kamat éves, százalékos mértékét.

- [133] A kamat mértéknek egyértelmű feltüntetésétől a hivatkozott hatályos jogszabályok alapján érvényesen eltérni nem lehet, és az egyértelmű meghatározás követelményének önmagában a THM feltüntetése, de egyébként a szerződés egyéb adatainak összevetéséből adódó kiszámíthatóság nem felel meg. A szerződés elválaszthatatlan részét képező Üzletszabályzat V. pontja kötelezi az adóst az ügyleti kamat megfizetésére, és ez az egyedi szerződés rendelkezéseiből is kitűnik, hogy a felperes a kölcsönt ügyleti kamat mellett nyújtotta, azonban a felperesnek nem azt kell bizonyítani, hogy a szerződés rendelkezései értelmében az alperessel kamatfizetésben állapodtak meg, hanem azt, hogy a kamatot feltüntette a Hpt. 213. §-a szerinti követelményeknek megfelelően.
- [134] Hitelezési jogviszony esetében, amelyben kamatot is kell fizetni, a szerződés lényeges eleme az ügyleti kamat pontos meghatározása, így a Hpt. 210.§-ának (2) bekezdése alapján, és a Hpt. 213. §-ának (1) bekezdésének c) pontja alapján a kölcsönszerződésnek egyértelműen tartalmaznia kellett volna a felperesi által alkalmazott ügyleti kamatot. Az alperesnek nem ráutaló magatartással kell elfogadnia a szerződés lényeges feltételeit, hanem írásban, mivel a Hpt. 210. §-a kifejezetten írásbeliséget ír elő, és ennek megszegéséhez az érvénytelenség jogkövetkezményét fűzi.
- [135] A finanszírozási kérelem nem az írásbeli szerződés, hanem alperesi írásbeli nyilatkozat mely a jövőben létrehozandó szerződéses jogviszony megkötésére irányul, ezért a finanszírozási kérelemben feltüntetett adatok, mint a szerződés részét képező adatok nem vehetőek figyelembe. A fentiek alapján a bíróság álláspontja szerint a szerződés a Hpt. 213. §-ának c) pontjában foglaltak megszegése miatt is érvénytelen. Azonban a szerződés érvényessé nyilvánítására nem kerülhetett sor, mivel az árfolyamkockázati tájékoztatás hiánya miatt a fenti érvénytelenségi okon kívüli érvénytelenségi ok – árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás hiánya- változatlanul fennáll.
- [136] Az I/2010 PK vélemény értelmében az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre jogot alapítani nem lehet, vagyis a felek által célzott joghatás kiváltására sem alkalmas. Az érvénytelen szerződés miatt az alperesnek a felperes szerinti kimutatás szerinti tartozása sem áll fenn, és érvénytelen szerződés esetén annak felmondására sem kerülhet sor jogszerűen, és ahhoz joghatás nem fűződik. A fentiekre tekintettel az alperesnek a felperes által megjelölt jogcímen kölcsönszerződésből eredően a kereseti kérelemben kimutattak szerinti tartozása nem áll fenn.
- [137] A bíróság a szerződés érvénytelenségét a fentiek alapján bizonyítottan látta, ezért alperesnek a kereset összegszerűsége tekintetében előadott további vitatását érdemben nem vizsgálta. A bíróság nem vizsgálta továbbá a teljes hiteldíjmutató hiánya miatti alperesi kifogásként előterjesztett további érvénytelenségi okot sem.
- [138] A viszonkereset az alábbiak szerint alapos.
- [139] A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 375. § (1) bekezdése szerint, ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. A vételi jogra vonatkozó megállapodást - a dolog és a vételár megjelölésével - írásba kell foglalni.
- [140] A régi Ptk. 375. § (4) bekezdés szerint egyebekben a vételi jogra a visszavásárlási jog szabályait kell alkalmazni.

- [141] A régi Ptk. 374. § (1) bekezdése szerint az eladott dolog visszavásárlásának jogát az adásvételi szerződéssel egyidejűleg írásba kell foglalni. A visszavásárlás az eladónak a vevőhöz intézett nyilatkozatával jön létre. A (2) bekezdés szerint a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni; az ezzel ellentétes megállapodás semmis.
- [142] A hitelező az opciós megállapodás szerint a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbe vevő a megállapodás 2. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben, vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.
- [143] A hitelező az opciós jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatának megtételével egyidejűleg megszerzi a gépjármű tulajdonjogát. A felperes nem élt opciós jogával a szerződésben meghatározott határidőn belül, az alperes a kölcsönszerződés megkötését követő öt éves időtartamban határidőben teljesítette a törlesztő részleteket.
- [144] Az Üzletszabályzat I.1. pontjában megfogalmazott fogalom meghatározás szerint a kölcsönszerződés tartalmát az Általános Szerződési Feltételeket tartalmazó jelen Üzletszabályzat és az Egyedi szerződéses feltételeket tartalmazó egyedi kölcsönszerződés együttesen határozzák meg.
- [145] Az Üzletszabályzat VI. pontja a kölcsönbe vevő gépjárművel kapcsolatos kötelezettségeit tartalmazza. Az 1. pont szerint a kölcsönbe vevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára a vételi jogot, vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mind a korlátozás jogosítottja részére küldje meg. A 3. pont szerint amennyiben a törzskönyv bármely oknál fogva a kölcsönbe vevő birtokába kerül, köteles azt haladéktalanul a hitelező részére értékküldeményként továbbítani.
- [146] Az Üzletszabályzat IV. pontja a hitelező kötelezettségeit és jogait foglalja magába.
- [147] A 9. pontja szerint amennyiben a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.
- [148] A felperes a kölcsönszerződést, tekintettel arra, hogy felszólítása ellenére alperes a szerződésből eredő lejárt fizetési kötelezettségét nem szerződésszerűen teljesítette, 2015. július 8. napjára felmondta. A felmondás időpontját jóval megelőzően - 2013. október 3. - megszűnt a szerződésben kikötött opciós joga.
- [149] A fenti jogszabályi, és szerződéses rendelkezésekre tekintettel nem alapos a felperes azon hivatkozása, hogy az opciós jog nem szűnt meg az opciós szerződés megkötését követő öt év elteltével, a felperes opciós joga 2013. október 3. napján megszűnt. A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében,

többek között a BH.2017. évi 13. eseti döntésében kifejtette, hogy az opciós jog kogens rendelkezésének megkerülésére irányuló rendelkezések semmiek.

- [150] A bíróság nem osztotta felperes azon álláspontját sem, hogy csak akkor lenne köteles a törzskönyvet alperes részére kiadni, ha a szerződésből eredő valamennyi kötelezettségének alperes eleget tett volna. Az Üzletszabályzat ilyen rendelkezést nem tartalmaz. A felperes törzskönyv kiadási kötelezettségét, és nem a felperes birtoklási jogát szabályozza az Üzletszabályzat. Az Üzletszabályzat a hitelező kötelezettségeire és jogaira vonatkozó IV.9. pontja szerint „amennyiben a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni”.
- [151] A diszpozitivitás elvéből kiindulva nincs akadálya annak, hogy a felek atipikus biztosítékként kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesíti maradéktalanul.
- [152] A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az Üzletszabályzat egyes rendelkezései minősülhetnek-e olyan írásbeli megállapodásnak, ami e atipikus biztosíték adására vonatkozó megállapodást jelenti. Az Üzletszabályzatban a felperes javára önálló biztosítékként nem került kikötésre a törzskönyv birtoklása.
- [153] Bár az Üzletszabályzat a kölcsönvevő kötelezettségei között előírja az arra vonatkozó rendelkezést, hogy a gépjármű törzskönyve a hitelező részére kerüljön a gépjárműnyilvántartást vezető hatóság részéről megküldésre, de mindezt azzal összefüggésben, hogy a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára vételi jog, vagy jelzálogjog, és annak biztosítására elidegenítési és terhelési tilalom kerüljön bejegyzésre.
- [154] A Kúria a törzskönyv kiadás körében hozott eseti döntésében megállapította, hogy a felek számára az atipikus biztosíték kikötésének lehetősége a Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében felmerülhet, ehhez azonban a kölcsönszerződés egyedi részének megfogalmazásaiból, illetve a kölcsönszerződés részévé vált szerződési feltételekből egyértelműen ki kell tűnnie, ilyet azonban a perbeli esetben nem lehet megállapítani.
- [155] A bíróság álláspontja szerint az opciós jog és az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező felperes birtokába, e biztosítékok megszűntek az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő leteltével, így felperes jogalap nélkül van annak birtokában, ezért mint jogcím nélküli birtokos köteles azt az alperesnek kiadni.
- [156] A Pp. 81. § (5) bekezdése szerint a jogi képviselővel eljáró alperes a perköltséget kizárólag a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017.(XII. 27.) IM rendelet mellékletében meghatározott adattartalommal rendszeresített nyomtatvány perköltségre vonatkozó részének kitöltése és előterjesztése útján számíthatta fel. A 31/2017.(XII. 27.) IM rendjelet mellékletében meghatározott adattartalommal rendszeresített költségjegyzék nyomtatványt az alperes csatolta, mely alapján a bíróság az ügyvédi munkadíjból álló bruttó 393.700 Ft megfizetésére kötelezte a felperest.

- [157] A peres eljárás vitelével összefüggésben alperesi jogi képviselő díját a csatolt megbízási szerződés alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdésének alapján állapította meg a bíróság, és annak a megfizetésére a felperest kötelezte a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján.
- [158] Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 365. §-ának (2) bekezdésén alapul.
- [159] Záró rész

Budapest, 2020. május 4.

Dr. Németh Erika sk.
bíró